

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 219/2022-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti súdneho exekútora [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hopferova s. r. o., Bajzova 2, Košice, proti postupu Okresného súdu Michalovce v konaní sp. zn. 17Er/372/2003 a proti jeho uzneseniam č. k. 17Er/372/2003-18 z 23. novembra 2020, č. k. 17Er/372/2003-31 z 23. septembra 2021 a č. k. 17Er/372/2003-39 z 25. novembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. decembra 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami okresného súdu v exekučnom konaní, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Okrem toho sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v exekučnom konaní. Napokon žiada finančné zadost'učinenie 200 eur a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Povinnému bola za priestupok rozkazom dopravnej polície zo 7. augusta 2001, ktorý sa stal vykonateľným 27. augusta 2001, uložená sankcia. Oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie, na základe čoho okresný súd 28. októbra 2003 poveril vykonaním exekúcie sťažovateľa. Sťažovateľ

17. februára 2020 vydal upovedomenie o zastavení exekúcie a výzvu oprávnenému na úhradu trov starej exekúcie, a to z dôvodu, že boli naplnené podmienky na takýto postup podľa zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ukončení exekúcií“).

3. Proti upovedomeniu sťažovateľa o zastavení exekúcie podal oprávnený námietky, o ktorých rozhodol okresný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka z 23. novembra 2020 tak, že im vyhovel a zrušil upovedomenie o zastavení starej exekúcie. Pritom vychádzal z § 88 ods. 1 Zákona Slovenskej národnej rady č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, podľa ktorého rozhodnutie o uložení pokuty za priestupok možno vykonať do troch rokov od uplynutia lehoty určenej na jej zaplatenie. Keďže pokuta nebola zaplatená do 27. augusta 2004, teda do troch rokov od vykonateľnosti rozkazu o uložení pokuty, právo oprávneného prekludovalo, čo treba podradiť pod § 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku, podľa ktorého exekúciu súd zastaví, ak po vydaní rozhodnutia zaniklo právo ním priznané. Exekúcia mala byť už dávno zastavená a nemožno ju zastaviť podľa zákona o ukončení exekúcií. Vzniknutú procesnú situáciu možno vyriešiť len tak, že upovedomenie sťažovateľa o zastavení sa zruší a exekúcia sa následne zastaví uznesením súdu podľa § 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej bolo rozhodnuté namietaným uznesením sudcu z 23. septembra 2021 tak, že sa táto sťažnosť zamietá.

4. Následne okresný súd uznesením sudcu z 25. novembra 2021 vo výroku I rozhodol o zastavení označenej exekúcie a výrokom II sťažovateľovi náhradu trov exekúcie nepriznal. Zastavenie exekúcie založil na preklúzii vymáhaného nároku, pričom súdny exekútor zastavenie exekúcie nenavrhol. Výrok o nepriznaní náhrady trov exekúcie založil na § 243j Exekučného poriadku, keďže sťažovateľ *„nepostupoval v exekúcii v súlade so zákonom, keďže nekonal hospodárne a bez zbytočných prietáhov a zároveň nepodal návrh na zastavenie podľa § 57 ods. 4 Exekučného poriadku (v znení účinnom do 31.3.2017)“*.

III.

Argumentácia sťažovateľa

5. Podľa sťažovateľa namietané uznesenie sudcu z 23. septembra 2021 nedáva odpovede na jeho argumentáciu v sťažnosti. Na základe návrhu oprávneného podaného tesne pred uplynutím prekluzívnej lehoty riadne vymáhal jeho pohľadávku a po jej preklúzii vzniknuté trovy exekúcie. Ním vydané upovedomenie o zastavení exekúcie bolo zrušené okresným súdom v dôsledku arbitrárneho právneho názoru, keď okresný súd Exekučný poriadok a zákon o ukončení exekúcií vyložil celkom nesprávne, keďže ak exekúciu nezastavil do konca roka 2019 podľa Exekučného poriadku, nemohol tak urobiť po 1. januári 2020 z dôvodu, že v tom čase už bola exekúcia zastavená zo zákona. Napokon sťažovateľ poukazuje na to, že namietané uznesenie okresného súdu z 23. septembra 2021 má pre neho neakceptovateľné následky, keďže uznesením z 25. novembra 2021 mu náhrada trov exekúcie priznaná nebola.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Proti namietanému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka z 23. novembra 2020 sťažovateľ mohol podať podľa Civilného sporového poriadku sťažnosť, túto možnosť aj využil a o jeho sťažnosti bolo rozhodnuté druhým z namietaných uznesení. Preto proti tomuto uzneseniu ústavný súd nemá právomoc na prerokovanie ústavnej sťažnosti a z toho dôvodu bola ústavná sťažnosť v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

7. Vo vzťahu k druhému z namietaných uznesení z 23. septembra 2021, ktorým bolo rozhodnuté o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, treba uviesť, že nešlo o konečné rozhodnutie a nadväzovalo naň rozhodnutie okresného súdu, ktorým došlo k zastaveniu exekúcie a rozhodlo sa ním aj o trovách exekúcie. Uznesenie okresného súdu z 23. septembra 2021 malo za následok právoplatné zrušenie sťažovateľom vydaného upovedomenia o zastavení exekúcie. Priebeh exekučného konania ovplyvnilo len v tej rovine, že k zastaveniu exekúcie dôjde z iného ako sťažovateľom v upovedomení o zastavení exekúcie vyjadreného dôvodu, čo zároveň viedlo k tomu, že bolo potrebné rozhodnúť o náhrade trov exekúcie sťažovateľa. Zrušenie upovedomenia o zastavení exekúcie s konečnou platnosťou nepredurčilo to, že sťažovateľovi nebude náhrada trov exekúcie priznaná, a s touto otázkou sa okresný súd vysporiadal na to nadväzujúcim uznesením. Preto je ústavná sťažnosť v rozsahu proti uzneseniu z 23. septembra 2021 zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

8. Pokiaľ ide o uznesenie z 25. novembra 2021, sťažovateľ v súlade s koncepciou procesno-právnej úpravy poukázal na skutočnosť, že proti výroku I o zastavení exekúcie nie je oprávnený podať odvolanie. Predmetná črta právnej úpravy je reflexiou postavenia sťažovateľa, ktorý nie je účastníkom exekučného konania. Výrok I o zastavení exekúcie nemá dopad na subjektívnu právnu pozíciu sťažovateľa ako súdneho exekútora, preto ani nie je podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde osobou oprávnenou podať ústavnú sťažnosť proti tomuto výroku.

9. Výnimkou v naznačenom smere je práve výrok II, kde sa vzhľadom na predmet rozhodovania (exekútorove trovy exekúcie) sťažovateľ do pozície účastníka konania dostáva, na čo nadväzuje aj jeho aktívna vecná legitímácia v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. K tejto časti ústavnej sťažnosti však ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti zistil, že sťažovateľ nepredniesol žiadne samostatné námietky voči výroku II uznesenia okresného súdu z 25. novembra 2021, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako splnenie zákonom ustanovenej náležitosti podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde spočívajúcej v požiadavke, aby návrh na začatie konania bol odôvodnený. Nadväzne je potom sťažovateľ podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde povinný uviesť konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd. Dôvody ústavnej sťažnosti totiž sťažovateľ dominantne orientuje na uznesenie okresného súdu z 23. septembra 2021, ktorým bolo právoplatne rozhodnuté o vyhovení námietkam povinného a o zrušení upovedomenia o zastavení starej exekúcie.

10. Neušlo pozornosti ústavného súdu, že sťažovateľ sa v ústavnej sťažnosti usiluje argumentovať v prospech takého stupňa procesnej závislosti rozhodovania o námietkach povinného a rozhodovania o zastavení exekúcie spolu s rozhodovaním o náhrade trov exekúcie, že argumentačná kritika voči vyhoveniu námietkam povinného by mala byť automaticky prenositeľná aj na rozhodnutie o zastavení exekúcie a o náhrade jej trov. Ústavný súd sa však nestotožňuje s popísaným argumentačným konceptom. Výrok II uznesenia okresného súdu z 25. novembra 2021 nie je nevyhnutným dôsledkom skoršieho právoplatného uznesenia z 23. septembra 2021. Okresný súd nepriznanie náhrady trov exekúcie sťažovateľovi nezaložil na vyhovení námietkam povinného, ale výlučne na závere o naplnení hypotézy § 243j Exekučného poriadku, podľa ktorého v exekučnom konaní začatom pred 1. aprílom 2017 ak sa exekúcia zastavila, môže súd rozhodnúť, že exekútor nemá nárok na náhradu trov exekúcie, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, a to najmä ak exekútor pri výkone exekúcie nepostupoval v súlade so zákonom alebo ak nepredložil súdu vec na zastavenie podľa § 57 ods. 4 v znení účinnom do 31. marca 2017.

11. Okresný súd v uznesení z 25. novembra 2021 riadne vysvetlil svoje úvahy, prečo v sťažovateľovej veci boli naplnené podmienky pre nepriznanie nároku na náhradu trov exekúcie. Preklúzia vymáhaného práva a fakt, že sťažovateľ nepodal návrh na zastavenie exekúcie, sú z pohľadu uplatniteľnosti § 243j Exekučného poriadku významné vďaka okolnosti, že k preklúzii došlo v roku 2004. Záver okresného súdu sa v popísaných skutkových okolnostiach, ktoré ani sťažovateľ nespochybňuje, nejaví arbitrárnym. Sťažovateľova protiargumentácia založená na krátkom časovom odstupe medzi podaním návrhu na vykonanie exekúcie a preklúziou vymáhaného práva je z ústavného hľadiska irelevantná. Sťažovateľ bol okresným súdom poverený na vykonanie exekúcie 28. októbra 2003 a k preklúzii došlo 27. augusta 2004, teda bezmála po desiatich mesiacoch. Nevymožiteľnosť exekvovaného práva teda s istotou možno pripísať aj na vrub sťažovateľovi v pozícii súdom povereného exekútora. Ten bol navyše prinajmenšom od 1. júna 2010, keď nadobudol účinnosť § 57 ods. 4 Exekučného poriadku, povinný bezodkladne (!) predložiť vec exekučnému súdu na rozhodnutie o otázke zastavenia exekúcie. Namiesto toho bol nečinný a až po 1. januári 2020, keď nadobudol účinnosť zákon o ukončení exekúcií, upovedomil oprávneného o zastavení exekúcie. Ústavný súd preto neidentifikoval okolnosti, ktoré by boli spôsobilé po prijatí ústavnej sťažnosti v časti namietaného porušenia práv uznesením okresného súdu z 25. novembra 2021 viesť k vyhovujúcemu nálezu. Preto v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

12. Napokon k postupu okresného súdu ústavný súd konštatuje, že z ústavnej sťažnosti nevyplývajú žiadne osobitné námietky, ako tie, ktoré smerujú k ústavnou sťažnosťou namietaným uzneseniam okresného súdu. Ústavná sťažnosť v rozsahu proti postupu okresného súdu sa obmedzuje na opis toho, že okresný súd už po dobu takmer 17 rokov nerozhodol o zastavení exekúcie. Z toho sťažovateľ vyvodzuje porušenie základného práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Je zrejmé, že okresný súd podľa svojho vlastného právneho názoru prezentovaného v namietaných rozhodnutiach mohol a mal už skôr exekúciu zastaviť z dôvodov, pre ktoré zrušil sťažovateľom namietané rozhodnutie o zrušení upovedomenia o zastavení starej exekúcie. Účastníkmi exekučného konania sú však oprávnený a povinný, ktorých práv sa exekúcia týka, a súdny exekútor je štátom poverenou osobou na vykonanie exekúcie. Sťažovateľ v priebehu roky trvajúceho exekučného konania nedal podnet na zastavenie exekúcie a viedol ju aj napriek

preklúzii vymáhaného práva. Nečinnosťou okresného súdu, ktorá sa prejavila v tom, že okresný súd z vlastného podnetu exekúciu nezastavil, nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa ako súdneho exekútora podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Preto je ústavná sťažnosť v rozsahu proti postupu okresného súdu zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2022

Peter Straka
predseda senátu